

Sygn. akt I ACa 1622/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 grudnia 2023 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSA Wojciech Żukowski

po rozpoznaniu w dniu 12 grudnia 2023 r. w Krakowie na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **A. Z.**

przeciwko **Towarzystwo (...) S.A. w W.**

o zapłatę i ustalenie

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 26 sierpnia 2022 r. sygn. akt I C 1852/19

1. **oddala apelację,**

2. **zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 8100 zł (osiem tysięcy sto złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.**

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 03.11.2016 r. (k. 2-18), który wpłynął do sądu dnia 07.11.2016 r., skierowanym przeciwko pozwanemu – Towarzystwu (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W., powód – M. Z. wniósł o:

- 1) zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz kwoty 400.000,00 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 14.07.2015 r. do dnia zapłaty – tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę;
- 2) zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz renty w wysokości 7.045,28 zł z wyrównaniem od marca 2016 r. – płatnej miesięcznie z góry do dziesiątego dnia każdego miesiąca, z odsetkami ustawowymi w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek rat;
- 3) ustalenie na przyszłość odpowiedzialności pozwanego wobec powoda za skutki wypadku z dnia 29.03.2015 r.;
- 4) zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz kosztów procesu, w tym:
 - a) kosztów zastępstwa procesowego w wysokości 21.600,00 zł;
 - b) opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w wysokości 17,00 zł;
 - c) kosztów tłumaczenia przysięgłego dokumentów z języka niemieckiego na język polski w wysokości 3.409,56 zł.

W uzasadnieniu wskazano, że powód uczestniczył dnia 29.03.2015 r. w wypadku drogowym, w wyniku którego doznał rozległych obrażeń, wobec czego stał się osobą niepełnosprawną i niezdolną do samodzielnej egzystencji. Swoją

odpowiedzialność za skutki wypadku miał przyjąć pozwany (jako ubezpieczyciel na podstawie umowy ubezpieczenia OC). Pozwany wskazał, że uznaje swoje przyczynienie się do szkody w wysokości 50 % (przy czym pozwany miał błędnie określić je na 80 %). Poszczególne roszczenia powód uzasadnił w następujący sposób:

a) 400.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia — należne zadośćuczynienie w sytuacji powoda ma wynosić 1.000.000,00 zł, co przy przyjęciu przyczynienia się na poziomie 50 % daje 500.000,00 zł. Pozwany wypłacił z tego tytułu 100.000,00 zł, w związku z czym powód domaga się kwoty 400.000,00 zł;

b) 7.045,28 zł tytułem miesięcznej renty od marca 2016 r. Powód wskazał, że w piśmie z dnia 21.03.2016 r. pozwany uznał żądanie co do renty za usprawiedliwione co do zasady (przyznając jednak jej mniejszą niż żądana wysokość) — już w marcu 2016 r. pozwany miał zatem posiadać wszystkie informacje konieczne do właściwego rozpatrzenia roszczeń rentowych powoda. Odnośnie zaś wysokości żądanego świadczenia powód wskazał, że składają się na nie kwoty:

i. 6.469,78 zł — jako renta z tytułu zwiększonych potrzeb powoda (koszty pobytu powoda w zakładzie opiekuńczym, dodatkowymi lekami, zakupem leków i środków higienicznych);

ii. 575,50 zł — jako renta uzupełniająca z tytułu utraconej zdolności do pracy.

W dniu 10.09.2018 r. powód zmarł i postępowanie zawieszono. Postanowieniem z dnia 03.10.2019 r. postępowanie podjęto z udziałem małoletniej córki powoda — A. Z., reprezentowanej przez przedstawiciela ustawowego R. M..

W odpowiedzi na pozew z dnia 27.02.2017 r. strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na swoją rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu wskazano, że pozwany (jako ubezpieczyciel) przyjął swoją odpowiedzialność za skutki wypadku, jednak — jego zdaniem — postępowanie likwidacyjne w pełni zrekompensowało szkodę i krzywdę M. Z.. Pozwany podkreślił przede wszystkim, że poszkodowany w 80 % przyczynił się do powstania szkody, gdyż świadomie wsiadł do samochodu kierowanego przez pijaną osobę (z którą wcześniej spożywał alkohol), a także miał podróżować bez zapiętych pasów bezpieczeństwa. Pozwany wskazał także, że ewentualne roszczenie odsetkowe należne jest dopiero od daty wyrokowania.

Wyrokiem z dnia 26 sierpnia 2022 r. Sąd Okręgowy w Krakowie:

1. zasądził od strony pozwanej Towarzystwa (...) SA w W. na rzecz powoda A. Z. kwotę 400 000 zł. (czterysta tysięcy złotych) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 9-03-2016 r. do dnia zapłaty;

2. oddalił w pozostałej części roszczenie o zadośćuczynienie;

3. oddalił roszczenie o ustalenie odpowiedzialności na przyszłość pozwanego wobec powoda;

4. zasądził od strony pozwanej Towarzystwo (...) SA w W. na rzecz powoda A. Z. tytułem renty kwoty:

a) 5815,45 zł. (pięć tysięcy osiemset piętnaście złotych 45/100) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 11-03-2016 do dnia zapłaty;

b) 5597,04 zł. (pięć tysięcy pięćset dziewięćdziesiąt siedem złotych 4/100) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 11-04-2016 do dnia zapłaty;

c) 5659,47 zł. (pięć tysięcy sześćset pięćdziesiąt dziewięć złotych 47/100) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 11-05-2016 do dnia zapłaty;

d) 5815,48 zł. (pięć tysięcy osiemset piętnaście złotych 48/100) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 11-06-2016 do dnia zapłaty;

- e) 5680,98 zł. (pięć tysięcy sześćset osiemdziesiąt złotych 98/100) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 11-07-2016 do dnia zapłaty;
- f) 5815,48 zł. (pięć tysięcy osiemset piętnaście złotych 48/100) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 11-08-2016 do dnia zapłaty;
- g) 5695,08 zł. (pięć tysięcy sześćset dziewięćdziesiąt pięć złotych 8/100) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 11-09-2016 do dnia zapłaty;
- h) 575,50 zł (pięćset siedemdziesiąt pięć złotych 50/100) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 11-12-2016 do dnia zapłaty;
- i) 575,50 zł (pięćset siedemdziesiąt pięć złotych 50/100) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 11-01-2017 do dnia zapłaty;
- j) 575,50 zł (pięćset siedemdziesiąt pięć złotych 50/100) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 11-02-2017 do dnia zapłaty;
- k) 575,50 zł (pięćset siedemdziesiąt pięć złotych 50/100) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 11-03-2017 do dnia zapłaty;
- l) 575,50 zł (pięćset siedemdziesiąt pięć złotych 50/100) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 11-04-2017 do dnia zapłaty;
- m) 575,50 zł (pięćset siedemdziesiąt pięć złotych 50/100) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 11-05-2017 do dnia zapłaty;
- n) 575,50 zł (pięćset siedemdziesiąt pięć złotych 50/100) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 11-06-2017 do dnia zapłaty;
- o) 575,50 zł (pięćset siedemdziesiąt pięć złotych 50/100) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 11-07-2017 do dnia zapłaty;
- p) 575,50 zł (pięćset siedemdziesiąt pięć złotych 50/100) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 11-08-2017 do dnia zapłaty;
- q) 575,50 zł (pięćset siedemdziesiąt pięć złotych 50/100) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 11-09-2017 do dnia zapłaty;
- r) 575,50 zł (pięćset siedemdziesiąt pięć złotych 50/100) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 11-10-2017 do dnia zapłaty;
- s) 575,50 zł (pięćset siedemdziesiąt pięć złotych 50/100) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 11-11-2017 do dnia zapłaty;
- t) 575,50 zł (pięćset siedemdziesiąt pięć złotych 50/100) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 11-12-2017 do dnia zapłaty;
- u) 575,50 zł (pięćset siedemdziesiąt pięć złotych 50/100) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 11-01-2018 do dnia zapłaty;
- v) 575,50 zł (pięćset siedemdziesiąt pięć złotych 50/100) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 11-02-2018 do dnia zapłaty;

w) 575,50 zł (pięćset siedemdziesiąt pięć złotych 50/100) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 11-03-2018 do dnia zapłaty;

x) 575,50 zł (pięćset siedemdziesiąt pięć złotych 50/100) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 11-04-2018 do dnia zapłaty;

y) 575,50 zł (pięćset siedemdziesiąt pięć złotych 50/100) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 11-05-2018 do dnia zapłaty;

z) 575,50 zł (pięćset siedemdziesiąt pięć złotych 50/100) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 11-06-2018 do dnia zapłaty;

aa) 575,50 zł (pięćset siedemdziesiąt pięć złotych 50/100) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 11-07-2018 do dnia zapłaty;

bb) 575,50 zł (pięćset siedemdziesiąt pięć złotych 50/100) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 11-08-2018 do dnia zapłaty;

cc) 191,83 zł (sto dziewięćdziesiąt jeden złotych 83/100) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 11-09-2018 do dnia zapłaty;

5. oddalił w pozostałej części roszczenie rentowe;

6. zasądził od strony pozwanej Towarzystwa (...) SA w W. na rzecz powoda A. Z. kwotę 8.134,89 (osiem tysięcy sto trzydzieści cztery złote 89/100) tytułem zwrotu kosztów postępowania;

7. nakazał ściągnąć od strony pozwanej Towarzystwa (...) SA w W. na rzecz Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Krakowie kwotę 32.573,15 zł. (trzydzieści dwa tysiące pięćset siedemdziesiąt trzy złote 15/100) tytułem opłaty sądowej od pozwu oraz wydatków poczynionych przez Skarb Państwa w toku postępowania.

Sąd Okręgowy ustalił, że dnia 29.03.2015 r. M. Z. (mając wówczas (...) lata) uczestniczył (jako pasażer) w wypadku drogowym, spowodowanym na terenie Niemiec przez M. N. — kierowcę pojazdu ubezpieczonego u pozwanego z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia OC. W wypadku tym brał udział wyłącznie samochód, którym podróżowali M. Z. i M. N..

M. Z. i M. N. wspólnie spędzali wieczór, między innymi razem pijąc alkohol. Nad ranem postanowili wrócić do mieszkania. Samochód najpierw prowadził M. Z. — spowodował on jednak drobną kolizję z barierką, w związku z czym kierowania podjął się M. N.. Na skutek niezachowania należytej ostrożności i przekroczenia dozwolonej prędkości, kierujący pojazdem stracił panowanie nad pojazdem, który uderzył w drzewo. M. N. nie doznał w wyniku wypadku większych obrażeń; M. Z. został jednak zakleszczony we wraku samochodu, był nieprzytomny i doznał licznych, poważnych obrażeń.

W momencie wypadku M. N. i M. Z. pozostawali pod wpływem alkoholu — badanie krwi wykazało u pierwszego stężenie 1,41, a u drugiego 1,74 promila (ostatni raz alkohol spożywali ok. godz. 5:00).

M. Z. miał w chwili zdarzenia zapięte pasy bezpieczeństwa.

W wyniku opisanego powyżej wypadku M. Z. doznał rozległych obrażeń (wystąpiło u niego: złamanie części skalistej kości skroniowej [“kości skalistej”]; lewostronny krwiak podtwardówkowy; krwawienie podpajęczynówkowe [w zakresie obu płatów czołowych i prawego skroniowego]; złamanie kości nosowej z przemieszczeniem; liczne złamania zębów z przemieszczeniem do dolnej części gardła; mnogie uszkodzenia jelit/krezki jelitowej, przy czym największe stanowiło rozerwanie krezki jelita krętego na długości około 30 cm z jego niedokrwieniem i aktywnym krwawieniem

tętnicznym do jamy brzusznej, które skutkowało niestabilnością układu krążenia i wymagało niezwłocznego leczenia operacyjnego).

Na miejscu wypadku M. Z. był nieprzytomny (3 z 15 punktów w skali Glasgow), wystąpiła asymetria źrenic (lewa szersza niż prawa), wymagał intubacji dotchawiczej i farmakoterapii(...) A.. Został przewieziony do kliniki intensywnej terapii i medycyny ratunkowej. Przy przyjęciu pozostawał niestabilny krążeniowo, stwierdzono aktywne krwawienie do jamy brzusznej skutkujące niestabilnością układu krążenia. Niezwłocznie zakwalifikowano go do leczenia operacyjnego – laparotomii ratunkowej. Śródoperacyjnie ujawniono rozległe rozerwanie krezki z niedokrwieniem zaopatrywanego przez nią odcinka jelita krętego, które zaopatrzone chirurgicznie. Ponadto układ krążenia stabilizowano przetoczeniami preparatów krwiopochodnych, wlewem preparatów przeciwkrwotocznych, jak również wlewem (...). Ponadto, w trakcie pomiarów dokonanych podczas laparotomii, u M. Z. stwierdzono znaczny wzrost ciśnienia śródczaszkowego, co wymagało pilnego leczenia zabiegowego–neurochirurgicznego (kraniektomii). Po zabiegu pacjenta przeniesiono do oddziału intensywnej terapii, gdzie kontynuowano wentylację mechaniczną i wlew (...), a dodatkowo włączono leczenie przeciwbrzękowe, rozpoczęto szerokospektralną antybiotykoterapię, zastosowano profilaktykę przeciwwężcową. W kolejnych dobach u pacjenta rozwinęła się moczówka prosta, którą ustabilizowano farmakologicznie. Rozpoczęto żywienie dojelitowe w stopniowo zwiększanych ilościach. Ze względu na konieczność kontynuacji wentylacji mechanicznej, w dniu 10.04.2015r. wykonano tracheotomię.

W kolejnych dniach zmniejszono dawki leków sedujących i wybudzono pacjenta ze śpiączki farmakologicznej. Stan neurologiczny M. Z. był zły, pozostawał bez kontaktu, jedynie z zachowaną reakcją na bodźce bólowe, z niedowładem lewostronnym i zaburzeniem ruchomości lewej gałki ocznej. Stopniowo uzyskiwano stabilizację układu krążenia, zmniejszano dawki (...). W kontrolnym badaniu obrazowym tomografii komputerowej głowy z dnia 17.04.2015 r. stwierdzono zmniejszenie obrzęku mózgu, a w rejonach uprzednio opisanych krwawień śródczaszkowych pojawiły się wodniaki. W dniu 20.04.2015r. przeniesiono go do oddziału rehabilitacji neurologicznej w klinice neurologii. Przy przyjęciu pacjent był wydolny oddechowo, na oddechu własnym, co pozwoliło na usunięcie tracheotomii. Pacjenta rehabilitowano. Uzyskano możliwość doustnego przyjmowania pokarmów, usunięto sondę nosowo–jelitową. Stopniowo rozszerzano dietę. Pomimo częściowej poprawy stanu neurologicznego, nie uzyskano możliwości samodzielnego wykonywania czynności sanitarno–higienicznych. Dlatego w dniu 29.06.2015r. pacjentowi założono cystostomię nadłonową. Pacjent był przytomny, z zachowaną mową.

W dniu 30.06.2015 r. pacjenta przeniesiono do Kliniki neurochirurgii w celu reimplantacji usuniętej uprzednio pokrywy kostnej czaszki. Zabieg wykonano w dniu 01.07.2015 r. bez powikłań, a około zabiegowo stan neurologiczny pacjenta nie uległ jakiegokolwiek zmianie. W dniu 03.07.2015 r. pacjenta ponownie przeniesiono do Oddziału (...)w Klinice (...), gdzie w kolejnych dobach obserwowano stopniowe pogarszanie stanu neurologicznego, w szczególności kontaktu z pacjentem oraz regres uprzednio nauczonych czynności związanych z aktywnością dnia codziennego. Z tego względu przeprowadzono punkcję lędźwiową z diagnostycznym upustem płynu mózgowo–rdzeniowego, co spowodowało poprawę, a jednocześnie świadczyło o stopniowo narastającej ciasnocie śródczaszkowej. Fakt ten stał się podstawą kwalifikacji M. Z. do operacyjnego założenia zastawki komorowo–otrzewnowej po stronie prawej. W dniu 12.08.2015r. pacjenta ponownie przekazano do Kliniki (...), gdzie w dniu 17.08.2015r. wykonano wyżej wymieniony zabieg, który przebiegł bez powikłań. W dniu 20.08.2015r. pacjent wrócił do macierzystego oddziału. Po operacji poprawił się kontakt z pacjentem, pacjent prowadził rozmowy w języku polskim i angielskim. Stwierdzono niepamięć wsteczną oraz depresję — włączono leczenie przeciwdepresyjne z poprawą.

Następnie poszerzono diagnostykę okulistyczną ujawniając ślepotę korową. Ponadto u pacjenta obserwowano zaburzenia endokrynologiczne, wtórne do urazu głowy, w szczególności rozwinęła się moczówka prosta i obniżenie poziomu testosteronu. W zapisie EEG utrzymywały się zaburzenia czynnościowe bez obrazu typowego dla padaczki, z tego względu rozważano odstawienie leków przeciwpadaczkowych w późniejszym terminie. Ponadto w trakcie hospitalizacji pacjenta leczono stomatologicznie.

Pod względem samoobsługi pacjent pomagał podczas zabiegów pielęgnacji ciała (jakie jak mycie i ubieranie się), ale nie był w stanie wykonać wyżej wymienionych czynności samodzielnie. M. Z. nabył umiejętność zmiany pozycji leżącej

(potrafił przewrócić się na łóżku na prawą stronę), z pomocą był w stanie usiąść z pozycji leżącej i siedzieć przez krótki czas na brzegu łóżka. Natomiast pacjent nie był w stanie samodzielnie poruszać się na wózku inwalidzkim, ale po zabezpieczeniu przed upadkiem mógł siedzieć w nim przez około 2-3 godziny. M. Z. uzyskał częściową kontrolę nad napięciem mięśni głowy, tułowia i kończyn, w szczególności potrafił ustabilizować pozycję tułowia i poruszać kończynami dolnymi podczas jazdy na wózku. Pacjenta pionizowano, w pionizatorze rehabilitacyjnym pozycja ciała była chwiejna. W asyście dwóch terapeutów pacjent mógł przejść około 200 m. U pacjenta prowadzono ergoterapię, terapię logopedyczną i fizykoterapię (gimnastykę, masaż).

W dniu 09.10.2015r. pacjenta przeniesiono do zakładu opiekuńczego (...), celem zapewnienia całkowitej opieki stacjonarnej. Przebywał tam do dnia 10.09.2018 r. (do śmierci). W chwili przekazania do zakładu z pomocą był on w stanie usiąść na łóżku, uczestniczyć w podstawowych czynnościach higienicznych (ale bez możliwości wykonania ich samodzielnie, bez pomocy), a w asyście dwóch terapeutów potrafił przejść około 200 m.

Obrażenia, których doznał M. Z., były przyczyną dotkliwych dolegliwości bólowych, cierpień fizycznych i psychicznych. Występowała u niego konieczność stosowania leków przeciwbólowych. Następstwa wypadku pod postacią obrażeń czaszkowo-mózgowych z niekorzystnymi następstwami neurologicznymi miały charakter nieodwracalny. U poszkodowanego na skutek opisanego na wstępie wypadku drogowego nastąpił trwały uszczerbek na zdrowiu z powodu:

- a) niedowładu czterokończynowego uniemożliwiającego samodzielne stanie i chodzenie – 100%;
- b) zaburzeń funkcji poznawczych po przebyłym strukturalnym uszkodzeniu mózgu uniemożliwiające samodzielną egzystencję – 100%;
- c) ślepoty korowej - 100%;
- d) zespołów podwzgórzowych pourazowych w postaci moczówki prostej i hipogonadyzmu nieznacznie upośledzających czynność ustroju – 30%;
- e) utraty zębów – przy czym brak jest możliwości wskazania procentowego uszczerbku na zdrowiu ze względu na brak opisu w dokumentacji medycznej.

Łącznie trwały uszczerbek na zdrowiu M. Z. wynosił 330 %.

Przez cały okres leczenia (tak szpitalnego jak i w zakładzie opieki), aż do śmierci, M. Z. był osobą niesamodzielną (obłożną, niewidomą, początkowo wyłącznie leżącą) i całkowicie niezdolną do jakiegokolwiek pracy.

M. Z. zmarł dnia 10.09.2018 r. Ze względu na brak wykonanej sekcji zwłok nie jest możliwe ustalenie przyczyny jego śmierci, oraz ocena, czy jest ona skutkiem wypadku z dnia 29.03.2015 r.

Spadek po M. Z. nabyła jego córka – A. Z..

Koszty pobyt powoda w zakładzie opiekuńczym (...)wnosiły w okresie do września 2016r. - 104,46 EUR dziennie, czyli 3.177,67 EUR miesięcznie i koszty te ponosiła rodzina powoda.

Pobyt w zakładzie był refundowany przez kasę chorych (...) w H.w następującym okresie:

- a) od października 2016 do grudnia 2016 r. – świadczenie w wysokości 1.330,00 EUR miesięcznie;
- b) od stycznia 2017 do 31-08-2018 r. – w sumie świadczenie w wysokości 2.330,81 EURO/miesięcznie (1.775,00 EUR + 122,59 EUR+ 433,22 EURO).
- c) Od 1-09-2018 do 10-09-2018 – w sumie 1234,32 EURO (760,80 Euro + 40,30 EURO + 433,22 EURO).

W okresie kiedy świadczenia refundował (...), ani powód ani rodzina powoda nie finansowali pobytu powoda w zakładzie opiekuńczym, jak również nie finansowali żadnych świadczeń medycznych i rehabilitacyjnych poza objętymi przedłożonymi rachunkami.

Przed wypadkiem M. Z. pracował w magazynie hurtowni warzyw i owoców (...).

Za marzec 2015 r. wypłacono mu wynagrodzenie w wysokości 1.286,39 EUR netto, za kwiecień 2015 r. — 1.927,22 EUR netto, za maj 2015 r. (do dnia 09.05.2015 r.) — 425,66 EUR netto.

Od dnia 10.05.2015 r. świadczenie chorobowe w wysokości 33,95 EUR netto dziennie wypłacała M. Z. kasa chorych (...) w B.. W okresie 10.05.2015 r. — 08.12.2015 r. wypłacono mu kwotę 8.103,90 EUR.

M. Z. nie pobierał świadczeń chorobowych lub społecznych z ZUS w Polsce.

M. Z. przed wypadkiem prowadził aktywne życie, uprawiał turystykę pieszą i chodził po górach. W Polsce dużo czasu spędzał ze swoją partnerką i ich wspólną córkę. Wyjazd do Niemiec miał mu pozwolić na lepsze zarobki na potrzeby rodziny.

M. Z. zwrócił się do pozwanego z roszczeniami zapłaty zadośćuczynienia, renty i odszkodowania. Po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego pozwany (jako ubezpieczyciel) uznał swoją odpowiedzialność co do zasady, przyjął przyczynienie się M. Z. do szkody na poziomie 80 %, a w związku z tym:

a) wypłacił powodowi kwotę 100 000 zł. tytułem zadośćuczynienia (ustalając kwotę zadośćuczynienia na 500 000 zł. i 80% przyczynienie)

b) uznał roszczenie powoda z tytułu renty na zwiększone potrzeby za okres od marca 2016r. w kwocie 3177,67 Euro pomniejszając powyższą kwotę o 10% z tytułu zaoszczędzonych kosztów własnych, ustalając średni koszt pobytu 2859,90 EURO/msc w zaokrągleniu 2860 EURO, uwzględnił przyczynienie się poszkodowanego w wysokości 90% na skutek czego wypłacie podlegała kwota 286 EURO. Wypłata ww kwoty następowała od marca do listopada 2016 i została wstrzymana w związku z informacją o wypłacie przez (...) całości kosztów pobytu powoda w ośrodku.

Kasa chorych (...) (...) w M. skierowała do pozwanego — uwzględniając przyczynienie się M. Z. na poziomie 50 % — następujące roszczenia regresowe:

- * 13.728,08 EUR — tytułem dodatków chorobowych za okres 10.05.2015 r. — 24.09.2016 r.;
- * 38.913,25 EUR — tytułem leczenia szpitalnego za okres 29.03.2015 r. — 24.04.2015 r.;
- * 991,85 EUR — tytułem leczenia szpitalnego za okres 28.12.2016 r. — 31.12.2016 r.;
- * 1.574,56 EUR — tytułem leczenia szpitalnego za okres 28.01.2017 r. — 02.02.2017 r.;
- * 54.266,61 EUR — tytułem leczenia szpitalnego za okres 20.04.2015 r. — 16.10.2015 r.;
- * 123,70 EUR — tytułem środków pomocniczych z okres 10.03.2016 r. — 09.01.2017 r.;
- * 1.261,03 EUR — tytułem środków pomocniczych z okres 29.03.2015 r. — 01.07.2016 r.;
- * 1.148,16 EUR — tytułem kosztów przejazdów za okres 20.04.2015 r. — 31.12.2016 r.;
- * 1.974,97 EUR — tytułem środków pomocniczych (ergoterapii) za okres 19.10.2015 r. — 06.10.2016 r.;
- * 1.780,52 EUR — tytułem środków pomocniczych (fizjoterapii) za okres 12.10.2015 r. — 27.09.2016 r.

W okresie od marca 2016 do października 2016 rodzina powoda ponosiła koszty zakupu lekarstw , czynności higienicznych, zabiegów w kwocie:

- marzec 2016

* 46,80 Euro (k.152)

* 31,69 Euro (k. 162)

* 107,30 Euro (k. 170)

* 48,84 Euro (k. 173)

- kwiecień 2016

* 47,60 Euro (k. 153)

- maj 2016

* 30,74 Euro (k. 168)

* 45,90 Euro (k. 174)

- czerwiec 2016

* 47,80 Euro (k.154)

* 66,74 Euro (k. 163)

* 109,85 Euro (k. 171)

- lipiec 2016

* 47,80 Euro (k. 155)

* 38,84 Euro (k. 167)

- sierpień 2016

* 47,80 Euro (k.156)

* 47,80 Euro (k. 157)

* 46,55 Euro (k. 166)

* 84,40 Euro (k. 172)

- wrzesień 2016

* 46,60 Euro (k. 175)

* 46,60 Euro (k. 176)

- październik 2016

* 47,80 Euro (k.158)

W związku z prowadzonym postępowaniem, Powód poniósł koszt tłumaczenia dokumentacji z języka niemieckiego w kwocie 3409,56 zł.:

- 974,16 zł. – (...)

- 2214 zł. – (...)

- 110,70 zł –(...)

- 110,70 zł. – (...)

W oparciu o tak ustalony stan faktyczny Sąd Okręgowy zważył, że zgodnie z art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (tj. Dz. U. z 2013 r. poz. 392 ze zm. dalej cytowana jako „ustawa o ubezpieczeniach obowiązkowych”) z ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, będącą następstwem śmierci, uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia bądź też utraty, zniszczenia lub uszkodzenia mienia. Szkoda i krzywda wskazywane przez powoda w niniejszej sprawie mieszczą się w zakresie tego uregulowania, zaś zgodnie z art. 19 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych poszkodowany w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia obowiązkowego odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczeń bezpośrednio od zakładu ubezpieczeń. W konsekwencji powyższego uznać należy, że strona pozwana jest biernie legitymowana w zakresie roszczeń dochodzonych przez powódkę w niniejszej sprawie.

Strona pozwana nie kwestionowała podstaw swojej odpowiedzialności wynikających z powyższych przepisów w związku z art. 436 § 2, przed wytoczeniem powództwa świadczyła z tego tytułu na rzecz powoda, z tym że w rozmiarze mniejszym, aniżeli powód tego żądał i żąda w niniejszej sprawie.

W pierwszej kolejności Sąd Okręgowy odniósł się do zarzutu przyczynienia się poszkodowanego do powstałej szkody. Zgodnie z art. 362 k.c. Jeżeli poszkodowany przyczynił się do powstania lub zwiększenia szkody, obowiązek jej naprawienia ulega odpowiedniemu zmniejszeniu stosownie do okoliczności, a zwłaszcza do stopnia winy obu stron. Ugruntowany jest w orzecznictwie pogląd, że jazda z nietrzeźwym kierowcą, stanowi okoliczność skutkującą zmniejszeniem należnego odszkodowania. Jak wskazał Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 15 lutego 2018 r. sygn. akt V ACa 892/17 zachowanie poszkodowanego, który nie tylko nie podjął on działań w celu zapobiegnięcia prowadzeniu pojazdu przez kierującego, znajdującego się w stanie nietrzeźwości, lecz - po uprzednim wspólnym spożyciu alkoholu - zgodził się na wspólną jazdę, stwarzając w ten sposób dla siebie bardzo istotne niebezpieczeństwo, świadczy, że przyczynił się w 50% do powstania szkody. W przedmiotowej sprawie powód razem ze sprawcą zdarzenia spożywali alkohol do rana, powód miał świadomość, że sprawca zdarzenia znajduje się w stanie niezdolnym do prowadzenia pojazdu, stąd w ocenie Sądu słuszne jest stanowisko powoda, że przyczynienie się powinno być ustalone na 50%. Wskazać należy, że wbrew twierdzeniu pozwanego powód miał zapięte pasy. Faktycznie brak zapiętych pasów powodowałby poważniejsze konsekwencje dla zdrowia powoda, co mogłoby stanowić podstawę do podwyższenia wskazanego ułamka. Ponieważ taka sytuacja nie miała miejsca zasadny jest zdaniem Sądu ustalenie przyczynienia na poziomie 50%.

Zgodnie z art. 444 § 1 k.c. w zw. z art. 445 § 1 k.c. sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę pieniężną tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia. Chodzi tu o krzywdę ujmowaną jako cierpienie fizyczne (ból i inne dolegliwości), cierpienia psychiczne (ujemne uczucia przeżywane w związku z cierpieniami fizycznymi i następstwami uszkodzenia ciała i rozstroju zdrowia w postaci np. wyłączenia z normalnego życia, itp.). Zadośćuczynienie pieniężne ma na celu przede wszystkim złagodzenie tych cierpień. Obejmuje ono wszelkie cierpienia psychiczne i fizyczne, zarówno już doznane, jak i te, które wystąpią w przyszłości. Ma więc ono charakter całościowy i powinno stanowić rekompensatę pieniężną za całą krzywdę doznaną przez poszkodowanego, przyznawaną jednorazowo. Jednocześnie przepisy kodeksu cywilnego nie zawierają żadnych

kryteriów, jakie należy uwzględnić przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia pieniężnego. Niewymierny w pełni charakter tych okoliczności sprawia, że sąd, przy ustalaniu rozmiaru krzywdy tym samym wysokości zadośćuczynienia ma pewną swobodę, co nie oznacza jednak dowolności. Nie ulega wątpliwości, że nie istnieje żadna cena za uszkodzenie ciała i utratę zdrowia, która stanowiłaby dla poszkodowanej osoby odpowiednie wynagrodzenie. Dobra, takie jak życie i zdrowie, nie podlegają materialnemu szacunkowi. Dlatego też podstawową funkcją zadośćuczynienia pozostaje kompensacja doznanej szkody, przyznana bowiem suma pieniężna ma stanowić przybliżony ekwiwalent poniesionej szkody niemajątkowej. Powinna wynagrodzić doznane cierpienia fizyczne i psychiczne oraz ułatwić przewyciężenie ujemnych przeżyć, aby w ten sposób przynajmniej częściowo przywrócona została równowaga zachwiana wskutek popełnienia czynu niedozwolonego.

Sąd Okręgowy odwołał się do poglądów wyrażonych w wyroku Sądu Najwyższego z 14 stycznia 2011 r., I PK 145/10, wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 23 czerwca 2016 r. I ACa 272/16, wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 10 lutego 2020 r. I ACa 637/19, wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 15 grudnia 2020 r. I ACa 787/19 i w okolicznościach niniejszej sprawy uznał za uzasadnioną wysokość zadośćuczynienia w kwocie na poziomie około 1.000 000 zł. uwzględniając, więc wypłaconą kwotę 100 000 zł oraz 50% przyczynienie się do powstania szkody – zasadnym było zasądzenie kwoty 400 000 zł. zgodnie z żądaniem pozwu. Ustalając wysokość zadośćuczynienia uwzględnił następujące okoliczności determinujące rozmiar cierpień fizycznych i psychicznych doznawanych przez powoda w związku ze zdarzeniem:

- doznanie trwałego uszczerbku na zdrowiu z powodu w postaci i stopniu:

* niedowładu czterokończynowego uniemożliwiającego samodzielne stanie i chodzenie — 100%;

* zaburzeń funkcji poznawczych po przebytym strukturalnym uszkodzeniu mózgu uniemożliwiające samodzielną egzystencję — 100%;

* ślepoty korowej - 100%;

* zespołów podwzgórzowych pourazowych w postaci moczówki prostej i hipogonadyzmu nieznacznie upośledzających czynność ustroju — 30%;

* utraty zębów - Łącznie trwały uszczerbek na zdrowiu M. Z. wynosił 330 %.

- rozmiar bólu fizycznego związanego z odniesionymi obrażeniami oraz cierpienia psychiczne

- proces leczenia, przejście szeregu zabiegów medycznych – operacji

- konsekwencje trwałego kalectwa w postaci utraty dotychczasowego komfortu życia rodzinnego (powód miał partnerkę, dziecko), zawodowego (powód stał się trwale niezdolny do pracy) i konsekwencji stanie się osobą w 100% zdaną na opiekę osób trzecich, niezdolną do samodzielnego funkcjonowania poza zakładem opieki.

Mając na uwadze wskazane wyżej cierpienia fizyczne i psychiczne, aktualną stopę życiową społeczeństwa, uwzględniając funkcje zadośćuczynienia oraz już wypłacone przez ubezpieczyciela zadośćuczynienie - Sąd Okręgowy uznał za zasadne zasądzenie dodatkowej kwoty 400 000 zł. oddalając powództwo w części dot. odsetek o czym poniżej.

Odnosnie terminu, od którego powód może domagać się odsetek od zadośćuczynienia Sąd Okręgowy odwołał się do poglądów wyrażonych w wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 17 stycznia 2020 r. I ACa 477/19, wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 13 grudnia 2019 r. V ACa 402/19, wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 11 grudnia 2019 r. I ACa 137/19. Za podstawę prawną roszczenia odsetkowego przyjął art. 481 § 1 i 2 k.c. Orzekając w przedmiocie żądania odsetek miał na względzie, że:

- powód wskazał, że sprecyzował żądanie zadośćuczynienia w piśmie z dnia 13-08-2015 w związku z czym mając na uwadze 30 termin wynikający z art. 14 ust 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych (...) strona powodowa powinna

wypłacić zadośćuczynienie w dniu 14-07-2015. Wydaje się, że nastąpiła tu omyłka, gdyby chodziło o pismo z daty 13-08-2015 – wymagalność po 30 dniach nastąpiła by 13-09-2015, a nie 13-07-2015.

- w lipcu / sierpniu 2015r. powód był w trakcie procesu leczenia, jeszcze w sierpniu 2015 co wynika z opinii biegłego miał kolejne zabiegi operacyjne i proces leczenia trwał do października 2015 kiedy to powód został przeniesiony do zakładu opiekuńczego, pozwany tym samym nie dysponował pełną dokumentacją leczenia powoda i zdaniem Sądu w tamtym okresie czasu nie był w stanie ocenić pełnego rozmiaru szkody.

- wydaje się, że dopiero doręczenie pozwanemu pełnej dokumentacji w 2016 – pozwalało stronie pozwanej na wiarygodną ocenę skutków zdarzenia dla zdrowia powoda stąd Sąd przyjmując datę 9-03-2016 jako datę w której pozwany powinien już świadczyć zadośćuczynienie (w piśmie z dnia 9-03-2016 k. 47 pozwany ustalił kwotę zadośćuczynienia na poziomie 350 000 zł. dysponując już pełną dokumentacją medyczną). W tym okresie powód przebywał już w zakładzie opiekuńczym, jego stan był ustabilizowany i możliwym było ustalenie kwoty zadośćuczynienia na wskazanym wyżej poziomie.

Sąd Okręgowy ocenił, że wobec śmierci poszkodowanego M. Z. dnia 10.09.2018 r. roszczenie co do ustalenia odpowiedzialności pozwanego na przyszłość podlegało w całości oddaleniu. Jak bowiem trafnie wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 14.04.2005 r. (sygn. akt: II CK 603/04): spadkobiercy [...] nie mogą zgłosić żądania ustalenia odpowiedzialności pozwanego na przyszłość, a zgłoszone wcześniej żądanie w tym przedmiocie przez samego powoda staje się bezprzedmiotowe z chwilą jego śmierci.

Nadto Sąd Okręgowy uznał, że wobec śmierci poszkodowanego M. Z. dnia 10.09.2018 r. powódka mogła skutecznie dochodzić roszczenia co do renty tylko do tego dnia. Jak bowiem trafnie wskazał Sąd Apelacyjny w Poznaniu w wyroku z dnia 06.03.2019 r. (sygn. akt: I ACa 569/18): prawo do bieżącej renty odszkodowawczej z art. 444 § 2 k.c.-jako uprawnienie ściśle związane z osobą poszkodowanego i służące tylko zaspokojeniu jego interesu-gasnie ze śmiercią uprawnionego i nie należy do spadku po nim (art. 922 § 2k.c.). Nie dotyczy to jednak rat zaległych za czas do śmierci uprawnionego. Należność z tego tytułu jest wierzytelnością spadkodawcy i przechodzi na jego spadkobierców na zasadach ogólnych (vide: wyrok SN z 31.10.1966, II CR 361/66). Zgodnie z art. 444. § 2 k.c. Jeżeli poszkodowany utracił całkowicie lub częściowo zdolność do pracy zarobkowej albo jeżeli zwiększyły się jego potrzeby lub zmniejszyły widoki powodzenia na przyszłość, może on żądać od zobowiązanego do naprawienia szkody odpowiedniej renty.

Sąd Okręgowy odwołał się do poglądów wyrażonych w wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 15 stycznia 2021 r. I ACa 250/20.

W zakresie utraconych dochodów wyliczył należną rentę w oparciu o następujące okoliczności. Powód stał się niezdolny do wykonywania jakiegokolwiek pracy. Powód przyjmuje kwotę osiąganego przed wypadkiem wynagrodzenia w wysokości 1.286,39 EUR netto – kwota ta znajduje potwierdzenie w zebranej dokumentacji oraz otrzymanie zasiłku w wysokości 1018,50 E (uśredniony miesięczny zasiłek w dziennej kwocie 33,95 EURO) stąd różnica wynosi 267,89 E, przy uwzględnieniu przyczynienia się powoda - 133,95 EURO. Mając na uwadze średni kurs EURO ogłaszany przez NBP w 2016 r. (styczeń 2016-4,2935 zł. oraz grudzień 2016 – 4,4240 zł.) – zasadnym jest przyjęcie do ustalenia wysokości renty kursu 4,30 zł. zgodnie z żądaniem powoda. Stąd w tym zakresie od marca 2016 do sierpnia 2018 powód powinien otrzymywać rentę w kwocie 575,50 zł. a za 10 dni września 2018 kwotę 191,83 zł. (575,50/30*10)

Natomiast w zakresie zwiększonych potrzeb Sąd Okręgowy uznał, że zasadnym jest roszczenie powoda co do kosztów pobytu w zakładzie opieki w okresie od marca 2016 do września 2016. W pozostałym okresie koszty te ponosił inny podmiot, stąd nie ma podstaw do świadczenia tych kwot na rzecz powoda. Koszt pobytu ustalony na podstawie dokumentów wynosił 3177,67 Euro /msc, ponosiła go rodzina powoda. Powód przyjmuje do wyliczenia kwotę 2860 EURO, po potrąceniu kwoty zaoszczędzonych kosztów – nawiązując przy tym do stanowiska pozwanego wyrażonego w piśmie k. 52 z dnia 21-03-2016 w którym pozwany przyjął tożsamy sposób obliczenia renty. Stąd Sąd mając na uwadze zgodne stanowisko stron przyjmuje również kwotę 2860 EURO. Pozwany pomniejszył ww kwotę o 90%

przyczynienie się, Sąd uznając stanowisko powoda , przyjmuje 50 % przyczynienie co daje kwotę 1430 EURO, przy przyjęciu kursu 4,30 EURO (jw.) , miesięczna renta wynosi 6149 zł.

Odnosnie do roszczenia rentowego o kwotę 320,78 zł. Sąd na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach (wskazanych w ustaleniach faktycznych) ustala, że powód tytułem leczenia, rehabilitacji, czynności higienicznych ponosił koszty wyłącznie w okresie od marca 2016 do października 2016 z tytułu zakupu lekarstw , czynności higienicznych, zabiegów w kwocie:

- marzec 2016 – 234,63 EURO – 50% = 117,32 E * 4,30 = 504,48 zł. - 320,78 zł.
- kwiecień 2016 - 47,60 Euro – 50% = 23,80 E* 4,30 = 102,34 zł.
- maj 2016 – 76,64 EURO – 50% = 38,32 E* 4,30 = 164,77 zł.
- czerwiec 2016 – 224,39 EURO – 50% = 112,20 E * 4,30 = 482,46 zł. - 320,78 zł.
- lipiec 2016 – 86,64 EURO – 50% = 43,32 E * 4,30 = 186,28 zł.
- sierpień 2016 – 226,55 EURO – 50% = 113,28 E * 4,30 = 487,11 zł. - 320,78 zł.
- wrzesień 2016 – 93,20 EURO – 50% = 46,60 E * 4,30 = 200,38 zł.
- październik 2016 - 47,80 Euro – 50% = 23,90 E* 4,30 = 102,77 zł.

Sąd Okręgowy w powyższym zestawieniu uwzględnił 50 % przyczynienie, kurs euro 4,3. Ponieważ w marcu 2016 i czerwcu 2016 i sierpniu 2016 kwota wydatków była wyższa niż żądanie powoda, Sąd przyjmuje do rozliczenia kwotę żadaną czyli 320,78 zł. Ponieważ za okres od marca 2016 do listopada 2016 pozwany dobrowolnie wypłacał rentę kwocie 286 EURO (vide zgodne oświadczenia pełnomocników k. 1166) kwotę 286 EURO * 4,30 = 1229,80 zł. należy odjąć od ustalonej kwoty renty za wskazany okres.

Końcowo wysokość renty wynosi w okresie marzec 2016 – wrzesień 2018:

2016

- 03 – 575,50 zł + 6149 zł. + 320,78 zł. = 7045,28 zł. – 1229,80 zł. = 5815,45 zł.
- 04 -575,50 zł + 6149 zł. + 102,34 zł. = 6826,84 zł. – 1229,80 zł. = 5597,04 zł.
- 05 -575,50 zł + 6149 zł. + 164,77 zł = 6889,27 zł. – 1229,80 zł. = 5659,47 zł.
- 06 -575,50 zł + 6149 zł. + 320,78 zł. = 7045,28 zł. – 1229,80 zł. = 5815,48 zł.
- 07 -575,50 zł + 6149 zł. + 186,28 zł. = 6910,78 zł. – 1229,80 zł. = 5680,98 zł.
- 08 -575,50 zł + 6149 zł. + 320,78 zł. = 7045,28 zł. – 1229,80 zł. = 5815,48 zł.
- 09 -575,50 zł + 6149 zł. + 200,38 zł. = 6924,88 zł. – 1229,80 zł. = 5695,08 zł.
- 10 -575,50 zł + 102,77 zł. = 678,27 zł. – 1229,80 zł. = 0
- 11 -575,50 zł– 1229,80 zł. = 0
- 12 -575,50 zł

2017

- 01 -575,50 zł
- 02 -575,50 zł
- 03 - 575,50 zł
- 04 -575,50 zł
- 05 -575,50 zł
- 06 -575,50 zł
- 07 -575,50 zł
- 08 -575,50 zł
- 09 -575,50 zł
- 10 -575,50 zł
- 11 -575,50 zł
- 12 -575,50 zł

2018

- 01 -575,50 zł
- 02 -575,50 zł
- 03 - 575,50 zł
- 04 -575,50 zł
- 05 -575,50 zł
- 06 -575,50 zł
- 07 -575,50 zł
- 08 -575,50 zł
- 09 -191,83 zł

Wobec powyższego Sąd zasądził na rzecz powoda rentę w wysokości wskazanej wyżej oddalając roszczenie w pozostałej części.

O kosztach Sąd orzekł na zasadzie art. 100 k.p.c. , przy czym Sąd uwzględnił okoliczność częściowego oddalenia roszczenia rentowego, uznając w konsekwencji, że powód wygrał sprawę w 90%.

W toku postępowania zostały poniesione następujące wydatki związane z tłumaczeniem i opinią biegłego. Do kosztów należy doliczyć wydatki powoda związane z tłumaczeniem dokumentacji przedkładanej do pozwu w wysokości: 3409,56 zł. Łącznie wydatki wyniosły 3409,56 zł. + 11.645,15 zł. = 15.054,71 zł. Opłata sądowa wyniosła: 24.228 zł.

Strony poniosły następujące koszty:

Powód:

- 17 zł. – opłata skarbową

- 10800 zł. wynagrodzenie pełn

Pozwany

- 17 zł. – opłata skarbową

- 10800 zł. wynagrodzenie pełn

Łącznie koszty postępowania wynoszą: 15.054,71 zł. + 10 817 zł. + 10 817zł. + 24 228 = 60.916,71 zł.

Powód powinien ponieść (10%) 6.091,67 zł.

Pozwany powinien ponieść (90%) 54.825,04 zł.

Powód poniósł : 10817 zł. + 3409,56zł. = 14.226,56 zł. – 6091,67 zł. (koszty które powinien ponieść) = 8.134,89 zł.
Powyższą kwotę powinien zwrócić powodowi pozwany.

Pozwany poniósł kwotę 10.817 zł. + 3300 zł. (zaliczka na tłumaczenie k., 1046) = 14.117 zł. Powinien ponieść 54.825,04 zł. przy czym kwotę 8.134,89 zł. pozwany zwraca powodowi, a pozostałą kwotę 32.573,15 zł. Sąd nakazuje ściągnąć od pozwanego na zasadzie art. 113 ust 1 uksc tytułem opłaty od pozwu oraz części poniesionych przez Sąd wydatków.

Apelację od tego wyroku wywiodła strona pozwana, zaskarżając go w części tj.

- w punkcie 1. ponad kwotę 100.000,00 zł wraz z odsetkami;
- w punkcie 4a) ponad kwotę 1.661,96 zł wraz z odsetkami;
- w punkcie 4b) ponad kwotę 1.474,00 zł wraz z odsetkami;
- w punkcie 4c) ponad kwotę 1.526,09 zł wraz z odsetkami;
- w punkcie 4d) ponad kwotę 1.653,15 zł wraz z odsetkami;
- w punkcie 4e) ponad kwotę 1.534,69 zł wraz z odsetkami;
- w punkcie 4f) ponad kwotę 1.655,01 zł wraz z odsetkami;
- w punkcie 4g) ponad kwotę 1.540,33 zł wraz z odsetkami;
- w punkcie 4h) ponad lewo tę 230,38 zł wraz z odsetkami;
- w punkcie 4i) ponad kwotę 230,38 zł wraz z odsetkami;
- w punkcie 4j) ponad kwotę 230,38 zł wraz z odsetkami;
- w punkcie 4k) ponad kwotę 230,38 zł wraz z odsetkami;
- w punkcie 4l) ponad kwotę 230,38 zł wraz z odsetkami;
- w punkcie 4m) ponad kwotę 230,38 zł wraz z odsetkami;
- w punkcie 4n) ponad kwotę 230,38 zł wraz z odsetkami;

- w punkcie 4o) ponad kwotę 230,38 zł wraz z odsetkami;
- w punkcie 4p) ponad kwotę 230,38 zł wraz z odsetkami;
- w punkcie 4q) ponad kwotę 230,38 zł wraz z odsetkami;
- w punkcie 4r) ponad kwotę 230,38 zł wraz z odsetkami;
- w punkcie 4s) ponad kwotę 230,38 zł wraz z odsetkami;
- w punkcie 4t) ponad kwotę 230,38 zł wraz z odsetkami;
- w punkcie 4u) ponad kwotę 230,38 zł wraz z odsetkami;
- w punkcie 4v) ponad kwotę 230,38 zł wraz z odsetkami;
- w punkcie 4w) ponad kwotę 230,38 zł wraz z odsetkami;
- w punkcie 4x) ponad kwotę 230,38 zł wraz z odsetkami;
- w punkcie 4y) ponad kwotę 230,38 zł wraz z odsetkami;
- w punkcie 4z) ponad kwotę 230,38 zł wraz z odsetkami;
- w punkcie 4aa) ponad kwotę 230,38 zł wraz z odsetkami;
- w punkcie 4bb) ponad kwotę 230,38 zł wraz z odsetkami;
- w punkcie 4cc) ponad kwotę 76,80 zł wraz z odsetkami;
- w punktach 6 i 7 w całości.

Zarzuciła naruszenie prawa materialnego, a to art. 362 k.c. w związku z art. 6 k.c., poprzez ustalenie stopnia przyczynienia się poszkodowanego na 50%, podczas gdy stopień ten winien być większy i wynieść 80% - zgodnie ze stanowiskiem pozwanego. Pozwany zwrócił uwagę, iż co prawda w toku procesu nie ustalano, aby M. Z. w chwili zdarzenia nie miał zapiętych pasów- bezpieczeństwa, jednakże udało się ustalić, że to właśnie M. Z. powierzył prowadzenie pojazdu nietrzeźwemu M. N.. Jak wynika z zeznań kierującego, jak też z ustaleń poczynionych przez Sąd Okręgowy początkowo pojazdem kierował M. Z., który doprowadził do niegroźnej stłuczki. Po zaistnieniu pierwszej kolizji M. Z. zamiast całkowicie przerwać, i tak już nieodpowiedzialną podróż, powierzył samochód swojemu koledze, z którym wcześniej spożywał alkohol. Jednocześnie M. Z. musiał mieć świadomość, że stan M. N. nie pozwala mu na prowadzenie pojazdu i jest zbliżony do stanu samego M. Z.. Na marginesie można wskazać, że M. Z. podejmował niezrozumiałe dla kolegi manewry - wjechał na autostradę, a potem doprowadził do kolizji z barierką. Skoro więc M. Z. miał świadomość, że nie może dalej jechać samochodem to skrajną nieodpowiedzialnością – wręcz „proszaniem się o nieszczęście” - było powierzenie kierowania równie nietrzeźwemu koledze. W ocenie pozwanego zachowanie M. Z. było na tyle rażącego i sprzeczne z jakimkolwiek zdrowym rozsądkiem, iż winno skutkować przyjęciem przyczynienia na poziomie 80%.

W oparciu o powyższy zarzut wniosła o:

1. Zmianę wyroku w zaskarżonym zakresie poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwot:
 - w punkcie 1), 100.000,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 9.03.2016 r. do dnia zapłaty;
 - w punkcie 4a), 1.661,96 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 11.03.2016 r. do dnia zapłaty;

- w punkcie 4b), 1.474,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 11.04.2016 r. do dnia zapłaty;
- w punkcie 4c), 1.526,09 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 11.05.2016 r. do dnia zapłaty;
- w punkcie 4d), 1.653,15 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 11.06.2016 r. do dnia zapłaty;
- w punkcie 4e), 1.534,69 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 11.07.2016 r. do dnia zapłaty;
- w punkcie 4f), 1.655,01 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 11.08.2016 r. do dnia zapłaty;
- w punkcie 4g), 1.540,33 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 11.09.2016 r. do dnia zapłaty;
- w punkcie 4h), 230,38 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 11.12.2016 r. do dnia zapłaty;
- w punkcie 4i), 230,38 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 11.01.2017 r. do dnia zapłaty;
- w punkcie 4j), 230,38 zł wraz z odsetkami; ustawowymi za opóźnienie od 11.02.2017 r. do dnia zapłaty;
- w punkcie 4k), 230,38 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 11.03.2017 r. do dnia zapłaty;
- w punkcie 4l), 230,38 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 11.04.2017 r. do dnia zapłaty;
- w punkcie 4m), 230,38 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 11.05.2017 r. do dnia zapłaty;
- w punkcie 4n), 230,38 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 11.06.2017 r. do dnia zapłaty;
- w punkcie 4o), 230,38 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 11.07.2017 r. do dnia zapłaty;
- w punkcie 4p), 230,38 zł wraz z odsetkami; ustawowymi za opóźnienie od 11.08.2017 r. do dnia zapłaty;
- w punkcie 4q), 230,38 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 11.09.2017 r. do dnia zapłaty;
- w punkcie 4r), 230,38 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 11.10.2017 r. do dnia zapłaty;
- w punkcie 4s), 230,38 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 11.11.2017 r. do dnia zapłaty;
- w punkcie 4t), 230,38 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 11.12.2017 r. do dnia zapłaty;
- w punkcie 4u), 230,38 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 11.01.2018 r. do dnia zapłaty;
- w punkcie 4v), 230,38 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 11.02.2018 r. do dnia zapłaty;
- w punkcie 4w), 230,38 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 11.03.2018 r. do dnia zapłaty;
- w punkcie 4x), 230,38 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 11.04.2018 r. do dnia zapłaty;
- w punkcie 4y), 230,38 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 11.05.2018 r. do dnia zapłaty;
- w punkcie 4z), 230,38 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 11.06.2018 r. do dnia zapłaty;
- w punkcie 4aa), 230,38 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 11.07.2018 r. do dnia zapłaty;
- w punkcie 4bb), 230,38 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 11.08.2018 r. do dnia zapłaty;
- w punkcie 4cc), 76,80 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 11.09.2018 r. do dnia zapłaty;

i oddalenie powództwa w pozostałej części

oraz w punktach 6 i 7 ponowne rozliczenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

2. Zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów postępowania przed Sądem Apelacyjnym, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację powódka wniosła o jej oddalenie oraz o zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja okazała się bezzasadna.

Strona pozwana nie podnosiła zarzutów naruszenia prawa procesowego, w szczególności zarzutów odnoszących się do ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd I instancji. Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny aprobeuje ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd I instancji i przyjmuje je za własne, czyniąc podstawą orzekania w sprawie. Zbędne jest natomiast powtarzanie ich w tym miejscu.

W tak ustalonym stanie faktycznym nie ma podstaw do podważenia prawidłowości ocen prawnych dokonanych przez Sąd I instancji. Sąd Apelacyjny aprobeuje rozważania Sądu Okręgowego w przedmiocie podstaw odpowiedzialności odszkodowawczej strony pozwanej co do samej zasady. Apelacja samej zasady odpowiedzialności strony pozwanej nie kwestionuje. Jej zarzuty koncentrują się wyłącznie wokół zagadnienia stopnia w jakim Sąd Okręgowy winien był uwzględnić przyczynienie się poszkodowanego, a zatem wokół prawidłowości zastosowania art. 362 k.c. w powiązaniu z art. 6 k.c. Zarzutów tych Sąd Apelacyjny nie podziela. W pierwszej kolejności zauważyć należy, że odwołanie się w apelacji do art. 6 k.c. jest już z tej przyczyny nietrafne, że apelująca nie wskazuje żadnego faktu, którego ciężar udowodnienia miałby spoczywać na powódce, którego nie udowodniła, a który to fakt miałby znaczenie dla prawidłowego – w ocenie apelującej - zastosowania art. 362 k.c. Natomiast odnosząc się do zastosowania art. 362 k.c. przypomnieć należy za wyrokiem SN z dnia 17 lutego 2022 r. (II CSKP 333/22), że istotą przyczynienia się w rozumieniu art. 362 k.c. jest to, że jedna szkoda stanowi następstwo zdarzenia, za które odpowiada dłużnik, oraz zdarzenia przypisywanego poszkodowanemu, przy czym nie jest możliwe wyodrębnienie szkodowych skutków każdego z tych zdarzeń i przypisanie ich oddzielnie sprawcy albo poszkodowanemu. Gdyby oddzielenie ww. skutków było możliwe, to nie zachodziłaby potrzeba zmniejszenia odszkodowania; sprawca szkody ponosiłby bowiem odpowiedzialność za następstwa swojego postępowania, a poszkodowany musiałby znosić konsekwencje własnego zachowania się. Dzięki uwzględnieniu przyczynienia się poszkodowanego do powstania lub zwiększenia szkody możliwa jest realizacja założenia aksjologicznego, zgodnie z którym każdy powinien ponosić konsekwencje własnych czynów. Stwierdzenie przez sąd w sprawie odszkodowawczej, że zachodzą podstawy do zmniejszenia odszkodowania z uwagi na przyczynienie się poszkodowanego, wymaga zbadania dwóch kwestii: wystąpienia przyczynienia się oraz oceny "odpowiedniego zmniejszenia" obowiązku naprawienia szkody. Badanie to odbywa się sekwencyjnie, tzn. drugi z etapów staje się aktualny wyłącznie w razie uprzedniego stwierdzenia, że w okolicznościach sprawy doszło do przyczynienia się poszkodowanego w rozumieniu przydanym temu pojęciu w wykładni art. 362 k.c. Analizowany przepis odwołuje się do "stosownego" zmniejszenia odszkodowania, z czego należy wnosić, że instytucja unormowana w art. 362 k.c., jako immanentnie ocenna, pozostawia sądowi pewien margines swobody. Swoboda ta nie jest jednak nieograniczona, gdyż przepis nakazuje uwzględnienie okoliczności sprawy. Na tym etapie stosowania art. 362 k.c. znaczenie ma ocena uwarunkowań konkretnego przypadku, w tym ciężar dokonanych przez sprawcę szkody i poszkodowanego naruszeń reguł postępowania. Dotyczy to zarówno zachowań sprzecznych z prawem lub zasadami współżycia społecznego, jak i uchybiających zasadom o charakterze wyłącznie prakseologicznym. W realiach niniejszej sprawy nie budzi wątpliwości, że zachowanie polegające na podjęciu decyzji o jeździe samochodem prowadzonym przez nietrzeźwego kierowcę nosi znamiona przyczynienia się poszkodowanego w rozumieniu art. 362 k.c. Apelacja kwestionuje natomiast ocenę Sądu I instancji, zgodnie z którą odpowiednie zmniejszenie kwot zasądzonych na rzecz powódki ma nastąpić w wymiarze 50%. Tym niemniej zważyć należy, że podejmując decyzję w tym przedmiocie Sąd I instancji uwzględnił wszystkie czynniki mające znaczenie dla oceny stopnia winy powoda,

a to świadomość, że sprawca zdarzenia znajduje się pod wpływem alkoholu. Istotne znaczenie w tym kontekście ma również okoliczność, że poszkodowany nie tylko zdecydował się na jazdę z nietrzeźwym kierowcą, ale wręcz sam udostępnił mu kierowanie pojazdem. Uwzględnić wszelako w tym kontekście należy, że również zachowanie samego kierowcy, polegające na podjęciu się kierowania pojazdem mimo pozostawania w stanie nietrzeźwości ze wszelkimi tego konsekwencjami, wiąże się ze stworzeniem obiektywnie bardzo wysokiego stopnia niebezpieczeństwa. Stopień zawinienia kierowcy w tej sytuacji jawi się jako bardzo znaczny, co najmniej porównywalny z zawinieniem osoby, która w tych warunkach przekazuje kierowanie pojazdem decyduje się na jazdę pojazdem jako pasażer. Nie kwestionując w żadnym miejscu oceny postępowania poszkodowanego jako obiektywnie i subiektywnie nieprawidłowego, nie sposób jednak zgodzić się z rozstrzygnięciem postulowanym w apelacji, gdyż w takim wypadku na dalszy plan zepchnięte zostałyby obiektywnie wysoce nieprawidłowe zachowanie kierującego samochodem, który spowodował wypadek. Trafnie ponadto uwzględnił Sąd I instancji, że nie zostało wykazane aby poszkodowany jechał w niezapiętych pasach bezpieczeństwa. Okoliczność, że zachował przynajmniej tą podstawową regułę bezpieczeństwa musi być uwzględniona przy ważeniu proporcji, w jakiej świadczenia odszkodowawcze powinny podlegać zmniejszeniu na podstawie art. 362 k.c. W tym stanie rzeczy uznać należy, że ocena Sądu I instancji rozmiarów, w jakich należy uwzględnić przyczynienie, mieści się w granicach uznania, jakie sądowi orzekającemu przydaje art. 362 k.c. Sąd Apelacyjny nie znajduje w realiach niniejszej sprawy podstaw do korygowania tej oceny.

Mając powyższe na uwadze apelacja podlegała oddaleniu o czym orzeczono w pkt 1 sentencji na zasadzie art. 385 k.p.c.

Na zasadzone w pkt 2 sentencji, na zasadzie art. 98 § 1 w zw. z art. 391 § 1 zd. 1 k.p.c., od przegrywającej strony pozwanej na rzecz wygrywającej powódki koszty postępowania apelacyjnego złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie wynikającej z § 2 pkt 7 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1800 ze zm.).